11/08/2020

“Η ιερωσύνη είναι ωραία! Έχει πνευματική ωραιότητα”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μάνης

Του Σεβ. Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου Γ’

Ἡ ἱερωσύνη εἶναι ὡραία! Ἔχει πνευματική ὡραιότητα. Εἶναι λειτούργημα ἱερό καί ὑψηλό. Ἔχει θεία ἀρχή. Εἶναι θεοΐδρυτος θεσμός. Ὁ Θεός εὐδοκεῖ. Ὁ Χριστός προσκαλεῖ. Τό Ἅγιον Πνεῦμα τελεῖ. Ἔτσι ὅταν χειροτονεῖ ὁ Ἐπίσκοπος καθίσταται ὄργανον τῆς θείας χάριτος. «Ἡ χείρ τοῦ Ἀρχιερέως ἐπίκειται τοῦ ἀνδρός, τό δέ πᾶν ὁ Θεός ἐργάζεται». Τό Πανάγιον Πνεῦμα εἶναι ἐκεῖνο πού καθιστᾶ τούς ἱερεῖς στήν Ἐκκλησία. Καί ἡ Ἐκκλησία λειτουργεῖ μέ τούς ἱερεῖς της. Τίποτα δέν γίνεται στήν Ἐκκλησία καί κανένα μυστήριο δέν ἐπιτελεῖται χωρίς τούς ἱερεῖς.

Γι’ αὐτό ἡ τιμή εἶναι μεγάλη. Ὁ ἱερεύς καθίσταται συνεχιστής τοῦ ἔργου τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Ἔρχεται καί γίνεται διάκονος καί ὑπηρέτης τῶν ἀνθρώπων χάριν τῆς ὠφελείας καί σωτηρίας τῆς ψυχῆς των. Ἡ ἱερωσύνη εἶναι ὑψηλοτέρα σέ πνευματική ἀξία κάθε ἄλλης ἐπίγειας ἐξουσίας καί ἀρχῆς. Βέβαια ὑπάρχουν καί τά κωλύματα γιά τήν χειροτονία καί χρειάζεται μεγάλη προσοχή ἀλλά ἐμφανίζονται καί δυσχέρειες στό ἔργο τοῦ ἱερέως γιατί ἔχει νά κάμνει μέ ἀνθρώπους, μέ τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων. Ὁ ἱερεύς, ἐπί πλέον ἔχει ν’ ἀντιμετωπίσει τούς ἐχθρούς τοῦ λογικοῦ ποιμνίου του, τούς λύκους καί κλέπτες τῆς σωτηρίας τῆς ποίμνης τοῦ Χριστοῦ. Στήν ἄσκηση λοιπόν τοῦ ἔργου του θά δεχθεῖ δοκιμασίες καί πίκρες ἀλλά μέ τήν βοήθεια τοῦ Χριστοῦ θά ὑπερβαίνει κάθε φορά τά ἐμπόδια καί θά κατανικᾶ τόν ἀντίδικο διάβολο.

Μέ τήν πλατειά ἀγάπη πού πρέπει νά τόν διακρίνει, τήν ἀκλόνητη πίστη, μέ τήν ταπεινοφροσύνη, τόν θεῖο ζῆλο, τήν πραότητα, τήν σύνεση, τήν εἰρηνικότητα, τήν ἐπιείκεια, τό φρόνημα τῆς δικαιοσύνης, τόν εὐλαβῆ καί ἐνάρετο βίο του, μέ τό φιλακόλουθο πνεῦμα, τό ἱερατικό ἦθος του, μ’ ὅλα αὐτά, ὁ καλός ἱερεύς θά εἶναι ἀφοσιωμένος στά ἱερατικά του καθήκοντα. Ἔτσι θά ἔχει καί τόν σεβασμό καί τήν τιμή ἀπό μέρους τῶν χριστιανῶν καί ὄντας «ὅλως ἱερωμένος Θεῷ», ἡ θεία Χάρις πάντοτε θά τόν ἐπισκιάζει.

Τό κύριον ἔργον τοῦ ἱερέως εἶναι νά προσφέρει θυσία στό Θεό ἐπί τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου, δηλαδή νά λειτουργεῖ. Καί ὅταν ὁ ἱερεύς λειτουργεῖ εὐσυνείδητα γεμίζει Θεό, πληροῦται ἡ καρδία του ἀπό θεϊκή εὐφροσύνη. Δέν θέλει τίποτα ἄλλο. Δέν τόν εὐχαριστεῖ τίποτα ἀπό τά τοῦ κόσμου. Λέγει μέσα του: Σήμερα λειτούργησα. Σήμερα ὕψωσα τά ἀνάξια, χοϊκά χέρια μου καί εὐλόγησα ἄρτον καί οἶνον καί τό Ἅγιον Πνεῦμα ἔκαμνε τήν μεταβολή σέ Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ. Σήμερα κοινώνησα τῶν ἀχράντων Μυστηρίων καί πῆρα Χριστό μέσα μου! Ὢ, τῆς ἀφράστου εὐφροσύνης!

Ἔπειτα ὁ ἱερεύς τελεῖ καί ἄλλα ἱερά Μυστήρια. Πόσο σπουδαῖο εἶναι τοῦτο, νά καθίσταται ὑπουργός καί οἰκονόμος τῶν θείων Μυστηρίων! Ἀλλά καί ὀφείλει καί νά διδάσκει τόν λαόν τοῦ Θεοῦ, νά κηρύττει τόν θεῖον λόγον, νά συμβουλεύει, νά παρηγορεῖ, νά ἐνισχύει, νά καταπαύει ταραχές καί ἔριδες, νά προφυλάσσει ἀπό τίς αἱρέσεις τούς πιστούς, νά συγχωρεῖ, νά στερεώνει στήν ὀρθόδοξη πίστη. Ποτέ ὁ ἱερεύς δέν πρέπει νά καταριέται ἀλλά πάντοτε νά εὐλογεῖ κατά τόν βιβλικόν λόγον «εὐλογεῖτε καί μή καταρᾶσθε» (Ρωμ. 12,14), ποτέ δέν θά μεταφέρει κακότητα ἀλλά καλωσύνη καί ἀγάπη. Πάντοτε θά εἶναι ἐλεήμων καί στοργικός πατέρας.

Ὁ ἱερεύς ἔχει συνεπῶς ὕψιστη ἀποστολή πρός πνευματική διαποίμανση τῶν χριστιανῶν ἐνοριτῶν του καί ὀφείλει νά γνωρίζει ὅτι θέλει δώσει λόγον στό Θεό

περί ἑνός ἑκάστου αὐτῶν. Αὐτή τήν ἀποστολή ἡ Ἐκκλησία τοῦ τήν ἀνέθεσε καί εἶναι μεγάλο τό χρέος. Γι' αὐτό καί ὁ ἱερεύς πρέπει νά ἔχει καθαρή ψυχή καί ὡς λέγει ὁ Ἱ. Χρυσόστομος: «ἱερέως ψυχήν δεῖ τῶν ἀκτίνων αὐτῶν εἶναι καθαρωτέραν».

Διάβασα γιά τόν ἱερέα: «Πατήρ καί Υἱός καί Ἅγιον Πνεῦμα πάντα οἰκονομεῖ, ὁ δέ ἱερεύς τήν ἑαυτοῦ δανείζει γλῶτταν καί τήν ἑαυτοῦ παρέχει χεῖρα» (Ἰω. Χρυσόστομος) καί πάλιν ὁ ἴδιος ἱερός πατήρ: «Οἱ ἱερεῖς ἔλαβαν ἐξουσία τέτοια, τήν ὁποία ὁ Θεός οὔτε στούς ἀγγέλους οὔτε στούς ἀρχαγγέλους ἔδωσε». Ἕνα ἄλλο ἐπίγραμμα λέγει: «Βλέψον ἱερεῦ, τόν θυόμενον ἄρτον, οὗτος φλόξ ἐστιν, οὐχ ποτέ ἐν βάτῳ, ἀλλά φλόξ φλογός καί φλογίνη ρομφαία ἅπτοντ' ἀναιδῶς φλέγουσα ἱερέα». Διάβασα τούς στίχους: «Ἔπεσε ὁ ἥλιος μέσα στό ποτήρι κι ὁ ἱερέας ἔκθαμβος ψελλίζει, -Ἱλάσθητί μοι!, ὅπως τό ἀγγίζει στό στόμα νά τό φέρη, νά τό γείρη καί νά δεχθῆ ὠκεανό φωτιᾶς». Ἀλλά συνάμα καί τούς ἄλλους ποιητικούς στίχους: «Ἄξιος ὅποιου ἡ καρδιά προσφέρεται βωμός, ὅταν κατέρχεται σάν ἥλιος τ' Ἅγιο Πνεῦμα, κι' ὁ ἄρτος Σῶμα γίνεται κι' ὁ οἶνος Αἷμα καί τό δικό του σῶμα διάφανο, τό χέρι φῶς, σάν ἡλιαχτίδα τρέμει τῶν Ἁγίων λειτουργός». Ὁ ἅγ. Συμεών ὁ νέος Θεολόγος λέγει: «Ἱερεύς ἐστι ὁ δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου μεταποιηθείς». Ὁ ἅγ. Νικόλαος Ἀχρίδος γράφει: «Ὁ ἱερέας μπορεῖ νά εἶναι 25 χρονῶν. Μά ἡ ἱερωσύνη του εἶναι ἀπό καταβολῆς κόσμου. Ὅταν φιλᾶτε τό χέρι τοῦ παπᾶ σας, φιλᾶτε ὁλόκληρη τήν ἀλυσίδα τῶν ὁσίων καί ἁγίων ἱερέων...ἀσπάζεσθε τό χέρι, προσκυνᾶτε τήν ἱερωσύνη». Διάβασα ἕνα ἄλλο ἐπίγραμμα: «Νά λειτουργεῖς, ὡς νά εἶναι ἡ πρώτη καί ἡ τελευταία σου Θ. Λειτουργία» καί ἀκόμη ἄλλο ἕνα τοποθετημένο σέ μιά γωνία ἑνός Ἱεροῦ Βήματος: «Πρόσεχε, σέ βλέπουν οἱ ἄγγελοι». Διάβασα, γιά ἄλλον ἱερέα πού ὅταν στεκόταν μπροστά στήν Ἁγία Τράπεζα καί λειτουργοῦσε δέν πατοῦσε στή γῆ. Ἦταν ὑπερυψωμένος.

*

Ἔπειτα ἄκουσα γιά πολιόν ἱερέα ὅτι κυριολεκτικά συγκλονιζόταν ὅταν ἔλεγε «Κύριε Ἐλέησον», «Παράσχου Κύριε», «Ἀμήν», πού ἔβγαιναν ἀπό τά βάθη τῆς ψυχῆς του. Ἄκουσα γιά ἄλλο ἱερέα ὅτι ὅταν ἦταν ἀσθενής καί δέν τόν κρατοῦσαν τά πόδια του μετά τόν καθαγιασμό τῶν Τιμίων Δώρων πού εἶχε γονατίσει καί ἔπρεπε μετά νά ἐγερθεῖ, ἄγγιξε στή γωνία τήν Ἁγία Τράπεζα γιά νά στηριχθεῖ ὥστε νά μή πέσει κάτω καί τότε δακρυσμένος γύρισε καί εἶπε στούς συλλειτουργούς του: «Μέ συγχωρεῖτε ἀναγκάστηκα νά ἀκουμπήσω στήν Ἁγία Τράπεζα!». Μοῦ εἶπαν ὅτι ὅταν ἔβλεπαν οἱ κάτοικοι ἀπό μακρυά ἕνα συγκεκριμένο ἱερέα ἔλεγαν: «Νά, ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ» καί ὅταν περνοῦσε κοντά τους, νόμιζαν πώς σέρνεται δίπλα τους, τό ἱμάτιο τοῦ Χριστοῦ. Ἄκουσα πάλι γιά ἕνα ἱερέα, ὁ ὁποῖος συχνά προέτρεπε: «Ἄνοιξε τό Εὐαγγέλιο γιά νά δεῖς πόσο σ' ἀγαπᾶ ὁ Χριστός» καί γι'

ἄλλον πού ἔλεγε: «Παρεκτρέπεσαι ἀκόμα καλό μου παιδί, γιατί δέν σ’ ἔχω βάλει γιά τά καλά στή προσευχή μου».

*

Ἀλλά ἀκόμη καί εἶδα σεβάσμιο ἱερέα μετά τήν Θ. Μετάληψη νά ἁπλώνει τά χέρια του στίς φλόγες στό ἀναμμένο κερί τῆς Ἁγίας Τράπεζας γιά νά καοῦν τυχόν λίαν ἐλάχιστοι «μαργαρίτες». Εἶδα ἄλλον ἱερέα πρίν εἰσέλθει στό Ἱ. Βῆμα νά βγάζει τά παπούτσια του πού φόραγε γιά τόν δρόμο καί νά βάζει ἄλλα πού εἶχε μέσα σ’ ἕνα κουτί γιά νά εἰσέλθει στό Ἱερό Βῆμα καί τἀνάπαλιν. Ἄλλος ἱερεύς μπροστά στήν Ἁγία Τράπεζα ὅταν λειτουργοῦσε ποτέ δέν κύτταγε δεξιά – ἀριστερά ἀλλά τά μάτια του ἦταν ὁλόϊσα καρφωμένα στόν Ἐσταυρωμένο. Εἶδα ἱερέα νά κλαίει ὅταν ἔλεγε «Λάβετε φάγετε...» «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες...». Ἄλλος ἱερεύς – πνευματικός νά στενοχωριέται γιά τίς ἐξομολογούμενες ἁμαρτίες τοῦ πιστοῦ καί κατά τήν διάρκεια τῆς ἐξομολόγησης νά ἔχει κατεβασμένο τό κεφάλι του. Εἶδα γέροντα ἱερέα ὅτι ὅταν ἔλεγε τίς ἐκφωνήσεις πού ἀπευθυνόντουσαν στόν Θεό Πατέρα ἤ τόν Χριστό μέ τίς φράσεις: «Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα...» ἤ «καί σοί τήν δόξαν ἀναπέμπομεν...» ἤ «σοί προσπίπτομεν καί σοῦ δεόμεθα...» ἤ «σέ ὑμνεῖν, σέ εὐλογεῖν...», τίς προσωπικές αὐτές ἀντωνυμίες τίς ἔλεγε τόσο ἐκφραστικά δείχνοντας μέ τό χέρι του τήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, τόν Ἐσταυρωμένο, ὥστε ἔνοιωθες, πράγματι, τήν τοῦ Κυρίου παρουσία.

Κατακλείουμε μέ μία διήγηση ἐκ τῶν λόγων τοῦ Ὁσίου Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου (7ος αἰ.) περί τοῦ Ἱερατικοῦ ἀξιώματος. «Εἰς τῆς Λαοδικείας τό κάστρον ἦτον ἕνας Ἱερεύς εὐλαβής καί φοβούμενος τόν Θεόν· μίαν νύκτα ὑπῆγε πρός αὐτόν ὁ πρῶτος τοῦ τόπου ἀναγκάζοντάς τον νά σηκωθῇ, νά ὑπάγῃ νά βαπτίσῃ τό παιδίον αὐτοῦ τό νήπιον, ὅτι ἦτον εἰς κίνδυνον θανάτου. Ὁ δέ Ἱερεύς ὡς ἤκουσε τοῦτο ἐσηκώθη παρευθύς χωρίς καμμίαν ἀμέλειαν, καί ἄρχισεν ἀπό τῆς κλίνης νά λέγῃ τάς Εὐχάς τοῦ ἁγίου Βασιλείου τοῦ Βαπτίσματος· καί οὕτως ὑπῆγεν εἰς τόν τόπον ὅπου ἤθελε νά βαπτισθῇ τό παιδίον· τήν ὥραν δέ, ὅπου ἔφερναν τό ὕδωρ καί τό ἅγιον ἔλαιον, ἀπέθανε τό παιδί ἀβάπτιστον. Καί λαβών ὁ Ἱερεύς ἐκεῖνος, τό ἔβαλεν ἔμπροσθεν τοῦ Θυσιαστηρίου, καί εἶπεν· ἐσένα τοῦ ὁμοδούλου μου Ἀγγέλου τοῦ Θεοῦ λέγω, μετ’ ἐκείνης τῆς ἐξουσίας ὅπου μᾶς ἔδωκεν ὁ Χριστός, νά δέσωμεν καί νά λύσωμεν τά ἐπί τῆς γῆς καί ἐν οὐρανῷ, ἀπόδος τήν ψυχήν τοῦ παιδίου εἰς τό σῶμα, ὥστε νά βαπτισθῇ· διότι δέν λογιάζω, νά σέ ἐπρόσταξεν ὁ Θεός, νά πάρῃς αὐτήν τήν ψυχήν ἀβάπτιστον· διότι γνωρίζει ὁ Δεσπότης σου καί Δεσπότης μου, ὅτι δέν ἀμέλησα, ἀλλά τήν ὥραν ὅπου ἐξυπνίσθην, μέ τήν φωνήν τοῦ πατρός τοῦ παιδίου, παρευθύς ἄρχισα τήν Εὐχήν τοῦ Βαπτίσματος. Ταῦτα τοῦ Ἱερέως πρός τόν Ἄγγελον εἰπόντος, ἀνέστη τό παιδίον, ἐλθούσης τῆς ψυχῆς παρά τοῦ Ἀγγέλου εἰς τό σῶμα· καί ὅταν τό ἐβάπτισεν ὁ Ἱερεύς, τότε πάλιν ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ· καί

παρέλαβεν ὁ Ἄγγελος βαπτισμένην τήν ψυχήν τοῦ παιδίου. Τοῦτο εἶναι ἄξιον νά μᾶς φανερώσῃ τό ἀξίωμα τῆς Ἱερωσύνης˙ πῶς ἐάν εἰς τούς Αγγέλους ἔχῃ δύναμιν καί τό εὐλαβοῦνται, πόσῳ μᾶλλον εἰς τούς ἀνθρώπους νά μή ἦναι ἄξιον καί δυνατόν, νά λύῃ καί νά δένῃ».

Μετά ἀπ' ὅλα αὐτά. Ἱερεύς τοῦ Ὑψίστου! Λειτουργός τοῦ Κυρίου! Ὁ στιχουργός θά γράψει: «Τά πήλινά σου δάκτυλα, τόν ἄνθρακα προσψαύουν καθώς ἡ φλόγα τῆς θυσίας στό βωμό ἀνάβει καί φλέγεται ἡ καρδιά σου πρίν φλογίσει τίς καρδιές μας». Ὁποία τιμή, ὁποία δωρεά καί εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἀλλά καί ὁποία εὐθύνη. Εἶναι ἰσόβιο τό ἔργο του. Μία ἡμέρα θά ἀξιωθεῖ νά λειτουργεῖ καί στό ἐπουράνιο Θυσιαστήριο. Ἔχει λάβει τήν «παρακατηθήκη». ἺΩ, ἱερεῦ, πρόσεχε.